

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 472/2012-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Lajosa Mészároša v konaní o sťažnosti JUDr. D. K., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., Advokátska kancelária, Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CbZm/6/2009 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. D. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CbZm/6/2009 p o r u š e n é b o l o .

2. JUDr. D. K. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Banská Bystrica povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. JUDr. D. K. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 404,37 € (slovom štyristoštyri eur a tridsaťsedem centov), ktorú je Okresný súd Banská Bystrica povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. B., Advokátska kancelária, Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2012 doručená sťažnosť JUDr. D. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CbZm/6/2009.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *„Sťažovateľ, ako odporca na 2 mieste v spore č. j. 10 Zm/6/2009 podal na Okresný súd Banskej Bystrici dňa 18. 5. 2009 (správne má byť 19. mája 2009, pozn.) námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu vydanému na základe žalobného návrhu, zo dňa 26. 3. 2009.*

Námietky podal z dôvodu, že na zmenke bol pod jeho menom, avalistu, podpis, ktorý nebol a nie je jeho podpisom.

Okresný súd v Banskej Bystrici na pojednávaní dňa 21. 9. 2009 rozhodol o určení grafologického znalca z odboru písmoznalectva na preskúmanie pravosti podpisu na zmenke.

Znalec bol nariadený dňa 6. 10. 2009. Po ôsmich mesiacoch bol znalec dňa 3. 6. 2010 zrušený a nariadený nový po štyroch mesiacoch, dňa 6. 10. 2010, bol znalec opäť zrušený a ustanovený nový. Od tejto doby, ani tento znalec nevykonal ani jeden úkon, teda

za rok a sedem mesiacov, v pridelenej veci nekonal. Na základe týchto skutočností nekonal ani Okresný súd v Banskej Bystrici a vo veci za dva a pol roka nerozhodol.

Na žiadosť o prešetrovanie prietáhov v konaní predseda Okresného súdu reagoval listom dňa 6. 6. 2012, kde sťažnosť na prietahy považoval za bezdôvodnú a za konanie súdu považoval uloženie pokuty znalcovi.

S týmto stanoviskom nie je možné sa stotožniť, nakoľko ničím nie je zdôvodnená skutočnosť, prečo Okresný súd po dobu viac, ako dva a pol roka, nedokázal si v spore zabezpečiť vypracovanie znaleckého posudku a u posledného znalca ponechal ho v nečinnosti od 6. 10. 2010 do dnes, bez toho, aby ho bol vymenil, keď tento znalec neurobil žiaden úkon. Prietahy v súdnom konaní umožnili, že plynutím času odporcovia na I. a III. mieste zbavili sa majetku, bránia odporcovi na II. mieste podať trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a, ktorý na zmenke falšoval jeho podpis a spôsobili skutočnosť zvaženia, či vôbec navrhovateľ ešte existuje, keď licencia mu končila 31. 3. 2009.

Prietáhmi konania je sťažovateľ postihovaný i psychicky, keď ako jediný v predchádzajúcom inom spore, bol zaviazaný navrhovateľovi uhradiť zmenkový záväzok a táto čiastka je od neho exekučne vymožená, bez možnosti jej uplatnenia si náhrady, od odporcov na I. a III. mieste. Práve táto skutočnosť zrejme neznámeho páchatel'a povzbudila v tom, že na ďalšej zmenke falšoval jeho podpis a uplatnil si opäť nárok na sťažovateľovi.“

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí návrhu na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd v Banskej Bystrici v konaní 16 CbZm/6/2009, porušuje sťažovateľovo právo na riadne prorokovanie veci a rozhodnutie sporu, bez zbytočných prietáhov, priznané mu čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Titulom porušenia jeho práv, priznáva sa mu odškodné (správne má byť primerané finančné zadosťučinenie, pozn.) v čiastke 5 000,-€.

Okresný súd v Banskej Bystrici, sa zaväzuje bez ďalších prietáhov konať a rozhodnúť spor.“

4. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 472/2012-12 zo 7. novembra 2012 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

5. Ústavný súd po prijatí sťažnosti vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti a tiež, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

6. Predseda okresného súdu na výzvu ústavného súdu reagoval podaním z 22. januára 2013, doručeným ústavnému súdu 28. januára 2013, v ktorom citoval vyjadrenie zákonného sudcu JUDr. P. T., ktorý k veci uviedol: „*Vec pod sp. zn. 16 CbZm/6/2009 napadla na Okresný súd Banská Bystrica dňa 27. 03. 2009. Okresný súd dňa 05. mája 2009 vydal zmenkový platobný rozkaz, proti ktorému pisateľ v zákonom stanovenej lehote podal námietky. Súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 21. 09. 2009, ktoré pojednávanie bolo odročené za účelom nariadenia znaleckého dokazovania znalcom z odboru písmaoznlectvo. Rozhodnutím zo dňa 06. 10. 2009 súd nariadil znalecké dokazovanie, kde za znalca ustanovil Bc. M. N. Dňa 18. 11. 2009 bol spis zaslaný Okresnému súdu Trenčín za účelom doručenia spisu znalcovi 28. 05. 2010 bol spis z Okresného súdu Trenčín vrátený tunajšiemu súdu ako nevybavené dožiadanie z dôvodu nesúčinnosti znalca. Ešte pred vrátením spisu súdu Okresný súd Banská Bystrica rozhodnutím zo dňa 02. 03. 2010 znalcovi Nitrianskemu uložil poriadkovú pokutu vo výške 820 Eur. Rozhodnutím zo dňa 03. 06. 2010 súd zrušil uznesenie o ustanovení znalca N. a vo veci ustanovil znalkyňu Mgr. L. B. Podaním zo dňa 30. 09. 2010 žiadala znalkyňa zrušiť uznesenie o jej ustanovení za znalca, nakoľko okolnosti jej neumožňujú vykonať úkon včas. Rozhodnutím zo dňa 06. 10. 2010 súd zrušil uznesenie v časti o ustanovení znalkyne B. a za znalkyňu ustanovil PhDr. R. J. Znalkyňa spis tunajšieho súdu spolu s originálom zmenky prevzala 06. 12. 2010. Prípisom zo dňa 09. 03. 2011 súd vyzval znalkyňu na oznámenie termínu vypracovania posudku. Prípisom zo dňa 28. 04. 2011 bola znalkyňa vyzvaná na predloženie vypracovaného znaleckého posudku. Podaním zo dňa 27. 04. 2011 znalkyňa súdu oznámila, že pre mimoriadne pracovné vyťaženie posudok doručí v lehote 20 dní Vypracovanie znaleckého posudku súd urgoval prípisom zo dňa 13. 06. 2011. Rozhodnutím zo dňa 16. 09. 2011 súd znalkyni uložil poriadkovú pokutu v sume 820 Eur. Prípisom zo dňa 11. 11. 2011 súd vyzval znalkyňu na predloženie znaleckého posudku. Opätovne bola znalkyňa urgovaná*

prípísom zo dňa 16. 12. 2011, 21. 02. 2012, 17. 04. 2012. Uznesením zo dňa 25. 06. 2012 súd nariadil predvedenie znalkyne s tým, aby súdu doručila vypracovaný znalecký posudok a originál zmenky. Dňa 24. 07. 2012 bola znalkyňa predvedená s tým, že posudok odovzdá vypracovaný v lehote 30 dní. Prípísom zo dňa 22. 08. 2012 požiadala znalkyňa o predĺženie lehoty do 07. 09. 2012. Znalecký posudok bol znalkyňou predložený 07. 09. 2012. Znalečné bolo znalkyni priznané rozhodnutím zo dňa 21. 09. 2012. Termín pojednávania bol stanovený na 03. 12. 2012, kedy súd zmenkový platobný rozkaz zrušil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 03. 01. 2013.

Okresný súd uvádza, že vykonal všetky úkony, ktoré pripúšťa Občiansky súdny poriadok za účelom ukončenia veci bez zbytočných prietahov, avšak v súčasnosti je nedostatok znalcov z odboru písomznanectvo a z toho dôvodu vypracovanie znaleckého posudku trvalo tak, ako je uvedené vo vyjadrení. “

7. Predseda okresného súdu v závere podania z 22. januára 2013 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

8. Sťažovateľ vo vyjadrení z 9. februára 2013, doručenom ústavnému súdu 15. februára 2013, uviedol, že súhlasí s rozhodnutím ústavného súdu bez nariadenia pojednávania, zotrval na svojich doterajších stanoviskách vo veci a vyčíslil výšku uplatnených trov právneho zastúpenia.

9. Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

13. Podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania môže ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustiť, ak od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

14. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 305/2010). Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

18. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

19. Zo spisu okresného súdu vyplývajú tieto rozhodné skutočnosti:

- 27. marca 2009 – bol podaný návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu proti sťažovateľovi ako odporcovi v 2. rade vo výške 36 845,25 € s príslušenstvom,
- 5. mája 2009 – bol vydaný zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 10 Zm/20/2009,
- 19. mája 2009 – boli podané námietky sťažovateľa proti zmenkovému platobnému rozkazu sp. zn. 10 Zm/20/2009 z 5. mája 2009,
- 19. júna 2009 – účastníkom konania bola zaslaná výzva na vyjadrenie sa k námietkam sťažovateľa,
- 21. septembra 2009 – sa uskutočnilo pojednávanie,
- 6. októbra 2009 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/20/2009 o ustanovení znalca Bc. M. N. v odbore písomoznalctva,
- 18. novembra 2009 – spis bol zaslaný Okresnému súdu Trenčín na účely jeho doručenia znalcovi (znalec si spis v lehote neprevzal),
- 2. marca 2010 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/6/2009, ktorým bola znalcovi uložená poriadková pokuta,
- 6. mája 2010 – okresný súd zaslal znalcovi výzvu,
- 3. júna 2010 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/6/2009, ktorým bola ustanovená znalkyňa Mgr. Ľ. B. (ustanovená znalkyňa zásielku neprevzala, 6. septembra 2010 okresný súd listom žiadal zamestnávateľa znalkyne o doručenie zásielky),
- 1. októbra 2010 – znalkyňa listom oznámila okresnému súdu odmietnutie vykonania znaleckého úkonu,
- 6. októbra 2010 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/6/2009, ktorým bola ustanovená znalkyňa PhDr. R. J.,
- 6. decembra 2010 – znalkyňa prevzala spis a originál zmenky,
- 9. marca 2011 – okresný súd zaslal znalkyni výzvu,
- 28. apríla 2011 – okresný súd zaslal znalkyni výzvu,
- 27. apríla 2011 – znalkyňa požiadala o predĺženie lehoty na vypracovanie posudku o 20 dní,
- 13. júna 2011 – okresný súd zaslal znalkyni výzvu (keďže si ju neprevzala, bola doručená prostredníctvom OOPZ Z. 23. augusta 2011),
- 16. septembra 2011 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/6/2009, ktorým bola znalkyni uložená poriadková pokuta,

- 11. novembra 2011 – okresný súd zaslal znalkyni výzvu,
- 16. decembra 2011 – okresný súd zaslal znalkyni urgenciu,
- 21. februára 2012 – okresný súd zaslal znalkyni urgenciu,
- 17. apríla 2012 – okresný súd zaslal znalkyni urgenciu,
- 25. júna 2012 – uznesením sp. zn. 16 CbZm/6/2009 okresný súd nariadil predvedenie znalkyne na okresný súd,
- 24. júla 2012 – znalkyňa v zápisnici z výsluchu uviedla, že posudok odovzdá do 30 dní,
- 22. augusta 2012 – znalkyňa požiadala o predĺženie lehoty na vypracovanie posudku,
- 7. septembra 2012 – znalkyňa predložila znalecký posudok,
- 21. septembra 2012 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/6/2009 o priznaní znalečného,
- 28. septembra 2012 – okresný súd zaslal účastníkom konania výzvu na vyjadrenie k znaleckému posudku č. 2/2012,
- 3. decembra 2012 – sa uskutočnilo pojednávanie,
- 3. decembra 2012 – okresný súd vydal rozsudok sp. zn. 16 CbZm/6/2009, ktorým zrušil zmenkový platobný rozkaz okresného súdu č. 10 Zm/20/2009 z 5. mája 2009 v časti týkajúcej sa sťažovateľa,
- 21. februára 2013 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/6/2009 o vrátení preddavku na znalecké dokazovanie,
- 6. marca 2013 – bolo vydané uznesenie sp. zn. 16 CbZm/6/2009 o trovách konania.

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňoval tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníkov súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

20.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, predmetom konania na okresnom súde je rozhodovanie o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá sa nevymyká bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že doterajší priebeh konania ovplyvnila faktická zložitost' veci (potreba znaleckého posudku v odbore písmaoznactva), pričom na tento účel okresný súd postupne ustanovil viacerých súdnych znalcov.

20.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.

20.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

V súvislosti s posudzovaním postupu okresného súdu v namietanom konaní ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Vychádzajúc z obsahu spisu vedeného okresným súdom, ústavný súd konštatuje, že okresný súd od 6. októbra 2009 až do 7. septembra 2012, teda takmer 3 roky vykonával v predmetnej veci len úkony na zabezpečenie vyhotovenia znaleckého posudku. Okresný súd postupoval v predmetnom konaní v zásade plynulo a realizoval najmä vo vzťahu k ustanoveným znalcom veľký počet procesných úkonov. Nepredloženie znaleckých posudkov v určenej lehote okresný súd nenechával bez povšimnutia a ich predloženie písomne urgoval väčšinou aj pod hrozbou možnosti uloženia poriadkovej pokuty, ktorú aj následne uložil.

I keď v konaní okresného súdu neboli zistené dlhšie obdobia nečinnosti a okresný súd konal vo veci v zásade plynulo, zisteným nedostatkom v činnosti okresného súdu je

predovšetkým jeho neefektívny postup týkajúci sa zabezpečenia vyhotovenia znaleckého posudku, keď sa okresnému súdu nepodarilo zabrániť sťažovaniu postupu konania zo strany ustanovených znalcov a k vypracovaniu znaleckého posudku došlo až takmer 3 roky po ustanovení prvého znalca na jeho vypracovanie.

Ústavný súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru (napr. III. ÚS 56/02, IV. ÚS 122/2011), v ktorej vyslovil, že všeobecný súd vzhľadom na jeho povinnosť organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň obrátila fyzická alebo právnická osoba so žiadosťou o rozhodnutie, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zveruje (vrátane poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP) aj vo vzťahu k súdnemu znalcovi. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku.

Postup súdnych znalcov v predmetnej veci ústavný súd hodnotí ako postup okresného súdu, ktorý nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa v jeho veci, a teda ako taký, ktorý spôsobil zbytočné prietahy v konaní (napr. II. ÚS 292/2011, II. ÚS 10/01, I. ÚS 235/05, I. ÚS 348/06).

21. Vzhľadom na uvedené ústavný súd, berúc do úvahy celý doterajší priebeh namietaného konania, konštatuje, že neefektívnym postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CbZm/6/2009 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu sťažovateľom označeného práva. Ústavný súd preto rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 1.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že 3. januára 2013 nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu sp. zn. 16 CbZm/6/2009 z 3. decembra 2012, ktorým bolo rozhodnuté v merite veci, a 6. marca 2013 okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 16 CbZm/6/2009 o trovách konania, a teda právna neistota sťažovateľa bola odstránená, ústavný súd

neprikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ďalej konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

23. Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä vzhľadom na dobu zistenej nečinnosti okresného súdu, celkovo dlhé trvanie napadnutého konania a na povahu veci považuje za primerané v sume 1 000 €.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

24. Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti, vyjadrenie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2012 predstavuje sumu 127,16 € a režijný paušál 7,63 €, odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2013 predstavuje sumu 130,16 € a režijný paušál 7,81 €, t. j. trovy právneho zastúpenia predstavujú celkovú sumu 407,55 €.

Keďže sťažovateľ si uplatnil trovy konania vo výške 404,37 €, ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v ním uplatnenej výške 404,37 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľom rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

25. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2013